

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Γ - ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/νση : Πειραιώς 180-186
Ταχ. Κώδ. : 17778, Ταύρος
Τηλέφωνο : 2131320038
E-Mail : media_vouli@aade.gr
Url : www.aade.gr

Αθήνα, 28/11/2024 - 13:34
Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΠΙΚ 1135258
ΕΞ 2024

ΠΡΟΣ :
Υπουργείο Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
(Χαρ. Τρικούπη 6-10)

ΚΟΙΝ:
1. Γραφείο Διοικητή ΑΑΔΕ
2. Γενική Διεύθυνση
Φορολογίας (ΓΔΦ)

Θέμα: Απάντηση στη με αρ. πρωτ. 1235/13.11.2024 ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου με θέμα: «Η κωλυσισεργία της Κυβέρνησης υπονομεύει τη βιωσιμότητα της κτηνοτροφίας»

Σχετ: Το με αρ. πρωτ. 170067 ΕΞ 2024/ΥΠΕΘΟΟ 15.11.2024 έγγραφο του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Σε απάντηση στη με αρ. πρωτ. 1235/13.11.2024 ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου, η οποία διαβιβάστηκε στην ΑΑΔΕ με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, σας γνωρίζουμε, ως προς τα τιθέμενα σε αυτή ζητήματα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας (ΓΔΦ), τα ακόλουθα:

I. Ως προς το αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας:

Η χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 5104/2024 (Α' 58, ΚΦΔ) και στην υπό στοιχεία Α. 1162/2023 (Β' 6129) Κοινή Απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής

Οικονομίας και Οικονομικών και του Διοικητή της ΑΑΔΕ, ενώ σχετική είναι και η υπό στοιχεία Ε. 2089/2023 εγκύκλιος του Διοικητή της ΑΑΔΕ.

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 12 του ΚΦΔ, κατά παρέκκλιση των παρ. 2 και 3 του άρθρου αυτού, αν ο φορολογούμενος έχει ενταχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών ή έχει οφειλές μη ληξιπρόθεσμες ή σε αναστολή, δύναται να εκδοθεί αποδεικτικό ενημερότητας περιορισμένης ισχύος, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τον έναν (1) μήνα. Η Φορολογική Διοίκηση και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη σε πρόγραμμα ρύθμισης ορίζει υποχρεωτικά όρο παρακράτησης στις περιπτώσεις που το αποδεικτικό ενημερότητας εκδίδεται για είσπραξη χρημάτων ή μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού από επαχθή αιτία.

Στο δε άρθρο 2 της υπό στοιχεία Α. 1162/2023 απόφασης αναφέρονται οι εξαιρέσεις από την προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. ζ του εν λόγω άρθρου, η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας δεν απαιτείται, μεταξύ των άλλων, για τους δικαιούχους χρηματικών απαιτήσεων οι οποίες χαρακτηρίζονται ακατάσχετες με ειδική διάταξη νόμου, όπως αυτές προσδιορίζονται από την υπηρεσία που διενεργεί την εκκαθάριση. Κατά δε το άρθρο 451 του ΑΚ δεν επιτρέπεται συμψηφισμός κατά ακατάσχετης απαίτησης.

II. Ως προς την είσπραξη των ληξιπροθέσμων χρεών προς το Δημόσιο και τα ακατάσχετα:

1. Με τις διατάξεις των άρθρων 7 και 9 του ΚΕΔΕ (Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων - ν. 4978/2022, Α' 190) και του άρθρου 47 παρ. 1 του ΚΦΔ (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας - ν. 5104/2024, Α' 58) σε συνδυασμό με τη με αρ. πρωτ. Δ.ΟΡΓ.Α 1065199 ΕΞ 2022/20.07.2022 (Β' 3886) απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, προβλέπεται ότι ο αρμόδιος για την είσπραξη των ληξιπροθέσμων χρεών προς το Δημόσιο, Προϊστάμενος ΔΟΥ, ΚΕΒΕΙΣ, ΚΕΜΕΕΠ, ΚΕΦΟΜΕΠ, ΕΜΕΙΣ κλπ, έχει την υποχρέωση να επιδιώξει την είσπραξή τους, καθώς και τη διακοπή της παραγραφής τους, ανεξάρτητα από την αιτία προέλευσης αυτών, λαμβάνοντας όλα τα προβλεπόμενα αναγκαστικά, και λοιπά μέτρα κατά των οφειλετών μεταξύ των οποίων και η κατάσχεση στα χέρια τρίτων.

2. Σύμφωνα δε με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 30 του ΚΕΔΕ σε συνδυασμό με τη με αρ. πρωτ. Δ.ΟΡΓ. Α. 1065199 ΕΞ 2022/20.07.2022 (Β' 3886) απόφαση του Διοικητή ΑΑΔΕ, παρέχεται η ευχέρεια στον αρμόδιο για την επιδίωξη είσπραξης της οφειλής Προϊστάμενο ΔΟΥ, ΚΕΒΕΙΣ, ΚΕΜΕΕΠ, ΚΕΦΟΜΕΠ, ΕΜΕΙΣ κλπ, μετά από σχετική αίτηση του οφειλέτη, να περιορίσει με αιτιολογημένη απόφασή του το ποσό ή ποσοστό της κατάσχεσης στα χέρια τρίτων που του επιβλήθηκε υπό προϋποθέσεις, που ορίζονται στις υπό στοιχεία ΠΟΛ. 1092/2014 και ΠΟΛ 1146/2017 εγκυκλίους της Διοίκησης, και εφόσον το ποσό δεν έχει ακόμα αποδοθεί από το Πιστωτικό Ίδρυμα στη Φορολογική Διοίκηση. Αλλά και ανεξάρτητα από τη συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών, δύναται να

εξετάζονται και εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν ο οφειλέτης προσκομίζει έγγραφα που αποδεικνύουν την αναγκαιότητα περιορισμού της κατάσχεσης λόγω ειδικών συνθηκών (πχ σοβαρά προβλήματα υγείας αυτού ή μελών της οικογενείας του, ανεργία, κλπ).

3. Ειδικότερα, σχετικά με τα προνοιακά ή άλλα «κοινωνικά» επιδόματα και βοηθήματα, εφαρμόζεται από τη Φορολογική Διοίκηση η υπό στοιχεία ΠΟΛ. 1146/2017 εγκύκλιος (που συμπλήρωσε την υπό στοιχεία ΠΟΛ. 1092/2014 εγκύκλιο), στην οποία προβλέπεται ο περιορισμός, με απόφαση του αρμοδίου Προϊστάμενου και μετά από την υποβολή σχετικής αίτησης του οφειλέτη-δικαιούχου του επιδόματος/βοηθήματος, της κατάσχεσης που επιβλήθηκε σε τραπεζικό λογαριασμό, ανεξάρτητα από το εάν αυτός έχει δηλωθεί ως ακατάσχετος ή όχι, ώστε να αποδεσμεύεται το σύνολο του δεσμευθέντος ποσού επιδόματος/βοηθήματος, εφόσον κατά την κείμενη νομοθεσία το συγκεκριμένο επίδομα/βοήθημα προβλέπεται ρητά ως ακατάσχετο.

4. Περαιτέρω, στο άρθρο 33 του ΚΕΔΕ ρυθμίζονται τα σχετικά με τα ακατάσχετα στα χέρια τρίτων.

Ειδικότερα, στην παρ. 1 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι εξαιρούνται της κατάσχεσης στα χέρια τρίτων, μεταξύ άλλων:

- τα ακατάσχετα που προβλέπονται από ειδικούς νόμους και έχουν διατηρηθεί σε ισχύ με το άρθρο 52 του Εισαγωγικού Νόμου του ΚΠολΔ,
- οι απαιτήσεις από μισθούς, συντάξεις και κάθε είδους ασφαλιστικά βοηθήματα που καταβάλλονται περιοδικά, εφόσον το ποσό αυτών μηνιαίως είναι μικρότερο από χίλια (1.000) ευρώ, στις περιπτώσεις δε που υπερβαίνει το ποσό αυτό επιτρέπεται η κατάσχεση για τα χρέη προς το Δημόσιο επί του $\frac{1}{2}$ του υπερβάλλοντος ποσού των χιλίων (1.000) ευρώ και μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, καθώς και επί του συνόλου του υπερβάλλοντος ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.

Στη δε παρ. 2 του άρθρου 33 του ΚΕΔΕ προβλέπεται το ακατάσχετο των καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα για έναν και μοναδικό ατομικό ή κοινό λογαριασμό σε ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα για κάθε φυσικό πρόσωπο, μέχρι του ποσού των χιλίων διακοσίων πενήντα (1.250) ευρώ μηνιαίως. Για δε την εφαρμογή της διάταξης αυτής απαιτείται η γνωστοποίηση από το φυσικό πρόσωπο ενός μοναδικού τραπεζικού λογαριασμού, με την υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ (σχετ. οι υπό στοιχεία ΠΟΛ. 1222/2015 και ΠΟΛ. 1182/2014).

5. Επισημαίνεται σχετικά ότι η Φορολογική Διοίκηση λαμβάνει τα ποσά που της αποδίδουν τα Πιστωτικά Ιδρύματα με βάση τη θετική δήλωσή τους ως τρίτων,

κατά το άρθρο 34 του ΚΕΔΕ σε συνδυασμό με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 985 ΚΠολΔ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, όταν επιβάλλεται κατάσχεση στα χέρια Πιστωτικού Ιδρύματος, το Πιστωτικό Ίδρυμα είναι εκείνο που πρέπει να δηλώσει εάν υφίσταται στα χέρια του ακατάσχετη απαίτηση, κατά την έννοια των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 982 (όπως οι απαιτήσεις διατροφής που πηγάζουν από τον νόμο ή από διάταξη τελευταίας βούλησης, οι απαιτήσεις για συνεισφορά των συζύγων στις ανάγκες της οικογένειας, οι απαιτήσεις μισθών, συντάξεων ή ασφαλιστικών παροχών και οι απαιτήσεις που προβλέπονται σε ειδικότερους νόμους ως ακατάσχετες). Αυτή η δήλωση τρίτου είναι εξώδικη διαδικαστική πράξη και συνεπώς δεν μπορεί να ανακληθεί.

Η Φορολογική Διοίκηση δεν μπορεί ούτε οφείλει να ελέγξει την προέλευση των κατασχεθέντων ποσών που της αποδίδουν τα Πιστωτικά Ιδρύματα, δηλαδή τη φύση τους ως ακατάσχετων ή μη. Αντιθέτως, τα Πιστωτικά Ιδρύματα είναι εκείνα που οφείλουν να πραγματοποιούν τον έλεγχο αυτόν κάθε φορά που κατατίθενται ποσά σε τραπεζικούς λογαριασμούς οφειλετών του Δημοσίου, στους οποίους έχει επιβληθεί κατάσχεση από τη Φορολογική Διοίκηση, και σε περίπτωση που αυτά προβλέπονται ρητά στις κείμενες διατάξεις ως ακατάσχετα, οφείλουν να τα αποδίδουν στους δικαιούχους τους και όχι στη Φορολογική Διοίκηση.

6. Σημειώνεται δε ότι τα ακατάσχετα πρέπει να προβλέπονται από ρητή διάταξη νόμου, καθώς δυσχεραίνουν ουσιαστικά ή ακόμα και αποκλείουν την παροχή έννομης προστασίας στον δανειστή στο στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης.

III. Ως προς την αναστολή πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης για πληγέντες από θεομηνία:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 49 παρ. 2 του ν. 5135/2024 (Α' 147) τροποποιήθηκε το άρθρο 53 του ν. 4797/2021 (Α' 66), που αφορά την αναστολή πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης για πληγέντες από θεομηνία και σύμφωνα με αυτό, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, για φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και νομικές οντότητες, που έχουν αποδεδειγμένα πληγεί από θεομηνίες, μπορεί να αναστέλλεται για δώδεκα (12) μήνες, με δυνατότητα παράτασης για άλλους έξι (6) μήνες από την επέλευση της θεομηνίας, η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους, εξαιρουμένων των απαιτήσεων για διατροφή. Η αναστολή καταλαμβάνει, ιδίως, τη διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών και προσωπικών κρατήσεων.

Κατά το ως άνω χρονικό διάστημα αναστέλλονται οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης.

Για τον καθορισμό της διαδικασίας, των απαιτούμενων δικαιολογητικών και κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή των ανωτέρω απαιτείται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Σημειώνεται δε ότι η χορήγηση αναστολής των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης του άρθρου 53 του ν. 4797/2021 (Α' 66) καταλαμβάνει το σύνολο των δανειστών, μεταξύ των οποίων και τη Φορολογική Διοίκηση.

2. Επιπρόσθετα, με την ΚΥΑ υπό στοιχεία 142240 ΕΞ 2024 (Β' 5476) χορηγήθηκε περαιτέρω αναστολή της διενέργειας κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας σε πληγέντες από τις ισχυρές βροχοπτώσεις, πλημμύρες και κατολισθήσεις της 4ης, 5ης και 6ης Σεπτεμβρίου 2023 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα σε αυτή.

3. Τέλος, κατά το μέρος που αφορά στη Φορολογική Διοίκηση, κατά κανόνα, η λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης ή η συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης αναστέλλεται μόνο εφόσον χορηγηθεί αναστολή είσπραξης/εκτέλεσης με νόμο ή δικαστική απόφαση ή υπαχθούν οι οφειλές σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής και για όσο χρονικό διάστημα τηρούνται οι όροι αυτής, εφόσον η εκτέλεση αφορά μόνο ρυθμισμένα χρέη.

IV. Λοιπά ζητήματα που τίθενται στην εν λόγω ερώτηση, καθώς και ζητήματα που σχετίζονται με την τροποποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των υπηρεσιών της ΑΑΔΕ και εξετάζονται αρμοδίως.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ
Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Επικοινωνίας
Γεωργία Τσέτσου